

AHVENPOSTIA OSAKASKUNNILLE JA KALASTUSALUEILLE 6/2018

Kalastonhoitomaksu on loistava joululahja

Vuoden 2019 kalastonhoitomaksut ovat tulleet myyntiin. Kalastonhoitomaksu on pakollinen kaikille, jotka ovat 18–64-vuotiaita ja kalastavat muuten kuin onkimalla, pilkkimällä tai litkaamalla. Koko vuoden kalastonhoitomaksu on 45 euroa. Siihen sisältyy postitse kotiin saapuva Suomu-lehti, jonka mukana on virallinen kalastuskortti. Viikkolupa maksaa 15 euroa ja päivälupa 6 euroa. Kalastonhoitomaksuista kertyvät varat käytetään luonnon hyväksi kalavesien ja kalakantojen hoitamiseen.

Aiheesta lisää: <https://www.eraluvat.fi/kalastus/kalastonhoitomaksu.html>

Kalatalousalueiden ensimmäiset kokoukset lähestyvät

Kalatalousalueiden ensimmäisten yleiskokousten kokouskutsut julkaistaan osoitteessa ely-keskus.fi alkaen 2.1.2019. Kutsujen julkaisemisesta ilmoitetaan päivälehdissä 30.12.2018.

Jokaisen kalatalousalueen kokouskutsu, asialista sekä sääntöesitys julkaistaan viimeistään 14 päivää ennen kokousta. Kokoukset pidetään 16.1.2019 lähtien, ja pääosin ne pidetään ennen helmikuun puoltaväliä. Kalatalousalueen toiminnan käynnistyessä kalastusalueen tehtävät siirretään kalatalousalueelle. Niiden kalastusalueiden, joiden rajat ovat suurin piirtein samat kuin uuden kalatalousalueen, voivat säilyttää y-tunnuksensa tekemällä verohallintoon muutosilmoituksen siirtymän yhteydessä. Myös pankkitili kannattaa pitää auki ja siirtää sellaisenaan kalatalousalueelle. Niiden kalastusalueiden, joiden rajat merkittävästi muuttuvat, kannattaa neuvotella muiden samaan kalatalousalueeseen liittyvien kalastusalueiden kanssa, miten siirtymän yhteydessä toimitaan y-tunnusten ja tilien kanssa.

Ensimmäiset Kalatalousaluepäivät 9.–11.4.2019

Ensimmäiset valtakunnalliset kalatalousaluepäivät pidetään Helsinki-Tukholma-Helsinki risteilyllä Viking Line Mariellalla 9.–11.4.2019. Ohjelman teko on jo vauhdissa. Kutsu ja ilmoittautuminen käynnistyvät tammi-helmikuun vaihteessa. Varaa päivät kalenteriin jo nyt.

Kalastuslain muutosesitys ollut lausunnolla

Maa- ja metsätalousministeriö lähetti lokakuussa kalastuslain muuttamista koskevan esityksen lausuntokierrokselle. Lausunnolla olleessa esityksessä esitettiin muutoksia 27 säännökseen, mutta suuri osa muutosesityksistä karsittiin pois jatkovalmistelusta suuren vastustuksen tai asian ristiriitaisuuden vuoksi. Jatkovalmistelussa on kaksi suurempaa asiakokonaisuutta. Laittoman kalastuksen vähentämiseksi esitetään uutta menettämisseuraamusta. Jo nykyisen rikoslain mukaan on mahdollista määrätä laittoman saaliin kilohintaa vastaavaa arvoa menetetyksi valtiolle. Uuden säännösten mukaan uhanalaisille kalalajeille tai -kannoille määritellään korvaushinnat, jotka vastaisivat kalan arvoa uhanalaisen kannan jatkajana. Korvaushinta tulee sakkorangaistuksen lisäksi maksettavaksi, jos kalastaja on ottanut talteen esimerkiksi rauhoitetun kalan.

Toinen muutosesitys koskee Ylä-Lapin kalastuslupia lohen ja taimenen nousualueille. Lakiin esitettävän palautettavaksi vanhan kalastuslain tapainen Enontekiön, Utsjoen ja Inarin kuntien asukkaiden oikeus kalastuslupaan omassa kotikunnassa sijaitseviin valtion omistamiin vesiin lohen ja taimenen nousualueille.

Tietosuoja on jatkuvaa toimintaa

Keskuskauppakamari on yhteistyössä Microsoftin kanssa julkaissut oppaan tietosuojasta. Oppaan avulla

yhdistys, osakaskunta tai kalatalousalue voi arvioida omia tietosuojakäytäntöjä ja löytää vastauksia tietosuojaan liittyviin kysymyksiinsä. Opas löytyy netistä osoitteesta: <https://kauppakamari.fi/wp-content/uploads/2018/11/tietosuoja-pahkinankuossa.-tietosuojaopas-yrityksille.verkkoversio.pdf>

Rapustrategian päivitys valmistumassa

Maa- ja metsäta lousministeriön asettama työryhmä on valmistellut ehdotuksen kansalliseksi rapustrategiaksi vuoteen 2022. Strategian päivitys oli tarpeen raputalouden toimintaympäristössä ja lainsäädännössä tapahtuneiden merkittävien muutosten vuoksi. MMM:n 15.7.2014 hyväksymän strategian jälkeen täplärapu on listattu Euroopan unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luetteloon, mikä tarkoittaa, että täplärapuja ei saa enää viljellä eikä istuttaa EU:n alueella. Tähän kansallisen rapustrategian päivitykseen on tehty EU:n ja kansallisen vieraslajisäädösten edellyttämät muutokset. Ehdotus on parhaillaan hyväksyttävänä maa- ja metsätalousministeriössä.

Verkkokalastus on edelleen tärkein pyyntimuoto Saimaan alueen vapaa-ajankalastajille

Verkkopyynti avovesikautena, onkiminen ja vetouistelu olivat tärkeimpiä pyyntimuotoja Saimaan vapaa-ajankalastajille. Verkkokalastuksen koettiin jonkin verran vähentyneen viime vuosina ja veto- ja heittouistelun lisääntyneen. Vedenomistajien kalastuksen vähenemiseen oli suurempana syynä elämäntilanteen muutokset kuin norpan takia annetut kalastusrajoitukset.

Tyytyväisyys saimaannorpan suojelun vuoksi asetettuihin kalastusrajoituksiin on kasvanut 2010-luvulla.

Maaseudun ja taajamien asukkaat ja mökinomistajat eivät tässä suhteessa eronneet toisistaan.

Aiheesta lisää: <https://www.luke.fi/uutiset/59333/>

Saimaalla jo lähes 400 norppaa - kannan kasvu saatu turvattua

Saimaannorppakanta on kasvanut vakaasti vuodesta 2014, jolloin kannan kooksi arvioitiin noin 300 norppaa. Metsähallituksen arvion mukaan norppien talvikanta on kasvanut taas viime vuodesta 10–20 yksilöllä ja on nyt kooltaan 380–400 norppaa. Määrä on jo hyvin lähellä saimaannorpan suojelustrategiassa ja toimenpidesuunnitelmassa vuodelle 2025 asetettua 400 yksilön välitavoitetta. Pitkäjänteinen suojelu ja paikallisväestön sille antama tuki ovat tuottaneet tulosta. **Aiheesta lisää:** https://mmm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/saimaalla-jo-lahes-400-norppaa-kannan-kasvu-saatu-turvattua

Merialueen hyljelajien hoitosuunnitelma etenee

Valtakunnallisen riistaneuvoston kokouksessa Vantaalla 15. marraskuuta käsiteltiin laajasti hylkeitä ja niiden kalataloudelle aiheuttamia vahinkoja sekä keinoja niiden ratkaisemiseksi. Suomen merialueen hyljelajien hoitosuunnitelman päivitystyö on tarkoitus saada valmiiksi joulukuun loppuun mennessä. Tällä hetkellä Suomen hyljekannat voivat, Suomenlahden norppaa lukuun ottamatta, hyvin. Sen sijaan kalastus on ahdingossa. Hylkeiden aiheuttamien saalisvahinkojen korvaukset ovat vähentyneet. Samana aikaan myös rannikkokalastussaaliit ovat vähentyneet.

Lisäksi hyljekantoja ei juuri hyödynnetä. Tärkeiksi asioiksi aiheen tiimoilta nähdään hyljetuotteiden kauppakiellon poistaminen tai ainakin sen lieventäminen, vahingonkorvausjärjestelmä sekä tutkimus. Myös metsästyksen lisääminen ja kehittäminen on olennaista.

Lohen poikasmäärät vähenevät Tornionjoella

Luonnonvarakeskuksen (Luke) seurantojen mukaan lohen luontainen poikastuotanto on viime vuosina ollut mittaushistorian runsainta Itämereen laskevissa joissamme. Tämän syksyn koekalastusten perusteella Tornionjoella lohen poikastuotanto on kuitenkin kääntynyt laskuun.

Vuonna 2018 kesänvanhojen poikasten keskimääräinen tiheys Tornionjoella oli vain 17 poikasta aarilla (100 m²), kun se edellisenä vuonna oli 29 poikasta aarilla. Suurimmillaan poikastiheys on ollut vuonna 2015, keskimäärin 41 poikasta aarilla.

Aiheesta lisää: <https://www.luke.fi/uutiset/lohen-poikasmaarat-vahenivat-tornionjoella/>

Kotimaisen kalan kulutus ennallaan

Suomalaiset kuluttivat vuonna 2017 asuka sta kohti kotimaista kalaa hieman yli neljä kiloa fileepainoksi laskettuna. Tuontikalaa käytettiin lähes kymmenen kiloa. Kalan kokonaiskulutus kasvoi edellisvuodesta noin kuusi prosenttia. Tiedot käyvät ilmi Luonnonvarakeskuksen (Luke) tilastosta.

Kotimaisista kaloista eniten, eli 1,2 kiloa asukasta kohti, syötiin kirjolohta. Ulkomaisista kaloista eniten kului kasvatettua lohta, jota suomalainen söi 4,0 kiloa. Tuontilohen kulutus kasvoi edellisvuoteen verrattuna lähes 14 prosenttia.

Aiheesta lisää: <https://www.luke.fi/uutiset/kotimaisen-kalan-kulutus-ennallaan-tuontilohen-kulutus-kasvoi-hieman/>

Dioksiinien haitallisuudesta uutta tietoa

Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen EFSA:n julkaiseman arvion mukaan ihmisten altistuminen dioksiineille ja PCB-yhdisteille on tiedettyä haitallisempaa. Dioksiinit ja PCB-yhdisteet ovat terveydelle haitallisia vierasaineita, joita kertyy erityisesti rasvaiseen kalaan. Suomen elintarviketurvallisuusviranomaisten mukaan uusin tieto huomioidaan kansallisissa syöntisuosituksissa. Suomessa on tutkittu säännöllisesti silakan ja muiden kalojen dioksiini- ja PCB-pitoisuuksia. Tuoreen tutkimustuloksen mukaan dioksiinipitoisuudet ovat kotimaisissa kaloissa laskeneet merkittävästi 2000-luvun aikana. Esimerkiksi silakan dioksiinimäärät ovat pienentyneet alle puoleen.

Suomen kalansyöntiä koskevissa suosituksissa huomioidaan myös kalansyönnin merkittävät terveyshyödyt ja suomalaisten kulutustottumukset. Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran antamia turvallisen käytön suosituksia noudattamalla kalaa voi syödä rauhassa. Kalaa suositellaan syötäväksi eri kalalajeja vaihdellen 2–3 kertaa viikossa.

Aiheesta lisää: https://mmm.fi/a_rikkeli/-/asset_publisher/dioksiinien-haitallisuudesta-uutta-tietoa-kalan-ystavan-on-hyva-noudattaa-syontisuosituksia

Uusi valtakunnallinen merimetsotyöryhmä aloitti työnsä

Ympäristöministeriö on syksyllä asettanut uuden työryhmän laatimaan strategia ja toimintasuunnitelma merimetsojen aiheuttamien vahinkojen rajoittamiseksi. Työryhmässä on edustajat mm. kalatalousalan, luonnonsuojelun ja lintujärjestöistä sekä viranomaisista. Työryhmän toimikausi ulottuu ensi vuoden lokakuun loppuun asti.

Työryhmä aloitti työnsä keskustelutilaisuudella marraskuun alussa. Tilaisuuteen osallistui työryhmän jäsenten ja varajäsenten lisäksi Humberto Delgado Rosa Euroopan Komissiosta, joka vastasi kysymyksiin komission roolista merimetsoasiassa. Merimetsokannan hallinta ja toimenpiteet vahinkojen ehkäisemiseksi on todettu olevan kansallisia kysymyksiä, mutta toimien on oltava lintudirektiivin mukaisia.

Luonnonvarakeskus selvittää merimetsojen ahvenasaaliin s uuruutta

Vaasan edustan merialueella toteutetussa kokeessa 9 % ahveniin laitetuista merkeistä löytyi merimetsojen pesimäalueelta. Merimetsojen vaikutuksesta kalakantoihin on Suomessa ja laajemmin Itämeren alueella käyty viime vuosina paljon keskustelua. Suomen merimetsokanta on

moninkertaistunut reilun parinkymmenen vuoden aikana. Tulosten perusteella voidaan arvioida, että ahven on merimetson tärkeä ravinnonlähde Merenkurkussa.

Aiheesta lisää: <https://www.luke.fi/uutiset/luonnonvarakeskus-selvittaa-merimetsojen-ahvensaaliin-suuruutta/>

EU päätti Itämeren kalastuskiintiöistä vuodelle 2019

EU:n maatalous- ja kalastusministerit päättivät Itämeren kalastuskiintiöistä vuodelle 2019 Luxemburgissa 15. lokakuuta järjestetyssä maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa.

Samalla Itämeren jäsenvaltiot ja komissio antoivat sitoumuksensa laittoman I ohenkalastuksen lopettamiseksi vuoden 2019 alusta alkaen. ICES:n arvion mukaan väärinraportoidun lohien kalastuksen määrä Itämerellä on 30 500 kpl vuodessa.

Aiheesta lisää: https://mmm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/eu-paatti-itameren-kalastuskiintioista-vuodelle-2019

Sisävesien kaupallisen kalastuksen saaliit ennallaan – kuhan merkitys on kasvanut

Kaupalliset kalastajat saivat vuonna 2017 saaliiksi sisävesiltä 6,5 miljoonaa kiloa kalaa. Vuonna 2016 saalis oli 5,8 miljoonaa kiloa. Molempina vuosina rapusaalis oli noin 850 000 rapua, mistä täpläravun osuus oli noin 95 prosenttia. Saaliin arvo oli 15,3 miljoonaa euroa vuonna 2017 ja 14,9 miljoonaa euroa vuonna 2016. Se oli reilut kolme miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilastointivuotena 2014. Muikku on sisävesien tärkein saaliskala sekä määrältään (lähes 50 prosenttia kokonaissaaliista) että arvoltaan (42–45 prosenttia kalansaaliin kokonaisarvosta). Saaliin arvolla mitattuna muikun jälkeen tärkein saalislaji sisävesillä on ollut kuha (4,5 miljoonaa euroa). Täplärapu oli sisävesien kolmanneksi arvokkain saalislaji.

Aiheesta lisää: <https://www.luke.fi/uutiset/sisavesien-kaupallisen-kalastuksen-saaliit-ennallaan-kuhan-merkitys-on-kasvanut/>

Kaupallisen kalastuksen kuhan alamitta nousee vuoden 2019 alusta

Kuhan alamitta nousee ensi vuoden alusta Saaristomeren ja Pohjanlahden ryhmään I kuuluvien päätoimisten kaupallisten kalastajien osalta 37 senttimetristä 40 senttimetriin. Suomenlahden ja sisävesien ryhmän I kaupallisten kalastajien osalta alamitta nousee samana ajankohtana 40:stä 42 senttimetriin. Muutokset perustuvat vuoden 2016 alussa voimaan tulleen valtioneuvoston kalastusasetuksen siirtymäsäännöksiin. Vapa a-ajankalastuksessa alamitta on jatkossakin 42 senttimetriä.

Aiheesta lisää: https://mmm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/kaupallisen-kalastuksen-kuhan-alamitta-nousee-vuoden-2019-alusta

Lohen kaupallinen kalastus jokialueilla tarkempaan seurantaan

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muutos vahvistettu marraskuussa. Uusilla järjestelyillä tehostetaan lohienkalastuksen valvontaa ja estetään merkitsemättömän lohien esiintymistä kalakaupassa. Lainmuutos tuli voimaan 15. marraskuuta 2018. Itämerestä peräisin olevan lohien kaupallinen kalastus jokialueilla otetaan uuden lain myötä tarkempaan seurantaan. Esimerkiksi Kemijoella Isohaaran padon alla kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen lohien ensimyynti on jatkossa sallittu vain sellaisille kaupallisille kalastajille, jotka ovat antaneet tätä koskevan ilmoituksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Kaupallisessa kalastuksessa jokialueelta saadut lohet tulee lisäksi merkitä samalla tavoin kuin merestä saadut lohet. Tarkemmat määräykset

ilmoituksista ja lohien merkinnästä annetaan asetuksella vielä ennen vuodenvaihdetta.

Aiheesta lisää: https://mmm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/lohen-kaupallinen-kalastus-jokialueilla-tarkempaan-seurantaan

Silakan pakastus lisääntyi

Vuonna 2017 jalosteiden raaka-aineena käytetystä kalasta 51 miljoonaa kiloa oli kotimaista ja 28 miljoonaa kiloa ulkomailta tuotua. Kokonaismäärä, 79 miljoonaa kiloa, oli lähes sama kuin vuonna 2015. Kotimaisen kalan osuus kasvoi ja ulkomaisen vastaavasti pieneni yli kymmenen prosenttia vuoteen 2015 verrattuna. Kotimaisen kalan osalta muutos johtui silakan pakastuksen lisääntymisestä.

Aiheesta lisää: <https://www.luke.fi/uutiset/silakan-pakastus-lisaantyi/>

Kalatalouden tuotot kasvoivat

Vuonna 2016 kalatalousyritysten kokonaistuotot olivat 901 miljoonaa euroa ja alalla toimi 1 779 yritystä. Kalatalouden tuottama jalostusarvo oli 146 miljoonaa euroa ja alan yritykset työllistivät 2 502 henkilötyövuotta. Yrityksistä 73 prosenttia oli kalastusyrityksiä. Tuotoiltaan suurin toimiala oli kalan tukkukauppa. Henkilöstöä oli eniten jalostajien palveluksessa.

Aiheesta lisää: <https://www.luke.fi/uutiset/kalatalouden-tuotot-kasvoivat-2/>

Kalatalouden Keskusliitto uudistuu

Kalatalouden Keskusliitolle on työstetty uutta ulkoasua kiivaasti koko syksyn ajan. Ensimmäiset muutokset tulevat kaiken kansan nähtäväksi vuoden vaihtuessa. Uudistus koskee muun muassa lehtien ja nettisivujen ulkoasua sekä uusia tuotteita. Kaikki palaute uudistuksesta on tervetullutta ja sitä voi antaa kaikkia kanavia apuna käyttäen.